

Toolbox-meeting

Veilig hijsen I I

Inleiding

Vanwege een recent ongeval nogmaals een Toolbox-meeting over veilig hijsen.

Wat er gebeurde was het volgende:

Mensen van *FIRMANAAM* wilden een lading leiders die door bouw personeel op een pallet was geplaatst met behulp van één hijsband optillen.

Toen de last op ca 2 meter hoogte was is de hijsband gebroken (afgescheurd) met als gevolg dat de stapel leiders tegen een steiger is gevallen waardoor het steiger gedeeltelijk ontzet raakte.

De oorzaak van dit ongeval was (vermoedelijk) gelegen in het feit dat:

- Werd gewerkt met een hijsband die niet van *FIRMANAAM* was maar van de bouw.
- De hijsband niet voor gebruik goed werd gecontroleerd, of de hijsband beschadigd was of andere mankementen vertoonde is niet bekend.
- De last met slechts 1 hijsband “gestropt” werd gehesen en niet in balans is geweest waardoor de last is gaan schuiven en de scherpe kanten van de leiders niet goed waren afgeschermd (met een plaatje hout of dergelijke) en daardoor de hijsband heeft afgescheurd.

Bij dit ongeval is (gelukkig) geen persoonlijk letsel ontstaan en waren de gevolgen uitsluitend van materiele aard.

Wat is Veilig hijsen?

Veilig hijsen is dat voor de onderhavige klus altijd het passende gereedschap wordt toegepast, en dat er voldoende kennis bij de betrokken medewerker over het juiste gebruik daarvan aanwezig is.

Dit betekent dat in veel gevallen vooraf moet worden bepaald hoe en met welke middelen moet worden gehesen, bijvoorbeeld met een speciale hijsklem, een verstelbare kettingviersprong, een palethaak of hijsbanden. Een bijkomend voordeel van hijsen is dat til- en sjuwwerk kan worden vermeden of beperkt.

Wat zijn de Risico's?

Lasten kunnen tijdens het hijsen uit de kraan of takel vallen door:

- bezwijken van het hijsgereedschap (te licht, beschadigd, versleten enz.);
- losraken van onderdelen van het hijsgereedschap (splitpennen, pallen enz.);
- verkeerd aanslaan van de last (bijvoorbeeld aan de punt van de hijskraak, of zonder de last goed in balans te brengen), hetgeen hier vermoedelijk aan de orde is geweest;
- stoten van de last tegen obstakels waardoor het hijsgereedschap losraakt.

Gebruik juist en goed gereedschap

Het is essentieel, dat u uitsluitend werkt met hijsgereedschappen, die:

- aan u verstrekt worden door een bedrijf, dat ook de officiële eigenaar/beheerder is;
- door dit bedrijf geregistreerd zijn en periodiek gecontroleerd worden volgens een bepaalde systematiek;
- waarvan desgewenst certificaten, laatste inspectiedatum enz. kunnen worden aangetoond.

Kortom: u dient hijsgereedschappen te gebruiken, die komen uit wat genoemd kan worden het "witte circuit".

Bij hijsmiddelen van *FIRMANAAM* is dit het geval.

Kleine hijsgereedschappen, die u langdurig in eigen bezit houdt, die u uitleent of doorleent aan uw collega's of die u op uw beurt van hen of van derden "leent", zijn of worden hoogstwaarschijnlijk niet geregistreerd en periodiek gecontroleerd. Deze hijsgereedschappen vallen dan buiten de periodieke controles en zijn al of komen uiteindelijk in wat genoemd kan worden het "grijze of zwarte circuit".

Het gebruik van een hijsgereedschap, waarvan niet duidelijk is van wie het is, waar het vandaan komt, wanneer het voor het laatst gecontroleerd is en door wie, brengt grote risico's mee. Zij kunnen ondeugdelijk en dus zeer gevaarlijk zijn.

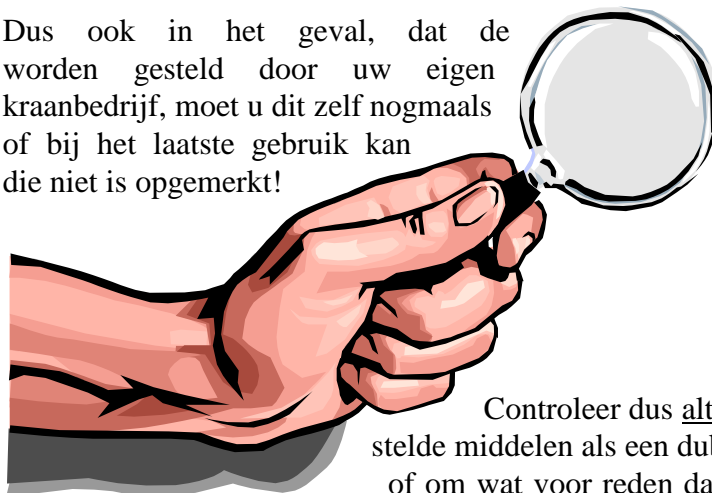
Als u gaat werken met hijsgereedschappen met een onduidelijke herkomst, loopt u als gebruiker ook persoonlijk verhoogde risico's met betrekking tot uw aansprakelijkheid, als er iets misgaat!

Aangezien van de bij het ongeval gebruikte hijsband niets bekend is, is achteraf moeilijk te bepalen of de hijsband geregistreerd was en of deze periodiek gecontroleerd was, dus of hij uit het "witte circuit" afkomstig was, wel is bekend dat de last ca. 1000 kg bedroeg terwijl de betreffende hijsband volgens informatie geschikt was voor een last van 2000 kg, Waarschijnlijk was dit ongeval niet gebeurd als er 2 hijsbanden waren gebruikt en de last op de juiste wijze was opgehangen.

Visuele controle

U dient als gebruiker altijd het hijsgereedschap, waarmee u gaat werken, visueel te controleren op deugdelijkheid.

Dus ook in het geval, dat de worden gesteld door uw eigen kraanbedrijf, moet u dit zelf nogmaals of bij het laatste gebruik kan die niet is opgemerkt!

hijsgereedschappen ter beschikking werkgever, opdrachtgever of controleren. Na de laatste controle immers beschadiging zijn ontstaan,

Controleer dus altijd visueel de aan u ter beschikking gestelde middelen als een dubbelcheck! Mocht u schade constateren of om wat voor reden dan ook twijfelen of het middel nog wel veilig is, neem dan contact op met uw chef of met de gereedschapbeheerder, die het middel

aan u ter beschikking heeft gesteld. Ga er niet mee aan de slag.

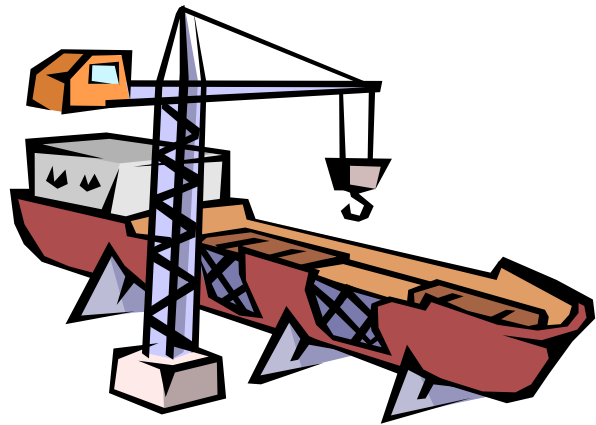
Periodieke inspectie

Een periodieke inspectie van het hijsgereedschap is uit een oogpunt van veiligheid en kostenbewaking van groot belang.

Door het optreden van vermoeidheid, slijtage, corrosie en beschadigingen zal de veilige werklust van het hijsgereedschap langzaam afnemen. Regelmatige inspectie verschaft ons informatie over de toestand van het hijsgereedschap op dat moment en vertelt ons dus ook of de veiligheid niet beneden een minimum is gedaald.

Het is duidelijk, dat door visuele inspectie slechts de uitwendige gebreken aan het licht kunnen komen. Inwendige gebreken kunnen alleen worden opgespoord door een deskundige. Deze beschikt niet alleen over de nodige kennis, maar heeft ook speciaal gereedschap, zoals röntgen- en ultrasoon apparatuur, tot zijn beschikking. Periodieke inspectie dient dan ook tijdens het gebruik met geregelde tussenpozen door een deskundige plaats te vinden. De maximumtermijn mag echter niet langer zijn dan vier jaar of jaarlijks (afhankelijk van het materiaal).

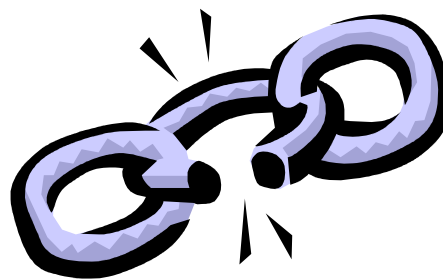
In Nederland houdt de Arbeidsinspectie toezicht op het naleven van de voorschriften, die de overheid heeft uitgevaardigd met betrekking tot het onderhoud en de keuring van hijsgereedschappen. Bij u ligt de taak van het schoonhouden en smeren en het goed werkend houden van het hijsgereedschap. U bent bovendien degene, die als eerste slijtage en gebreken kan constateren. Deze dient u onmiddellijk te melden en het hijsgereedschap niet gebruiken, maar zorgen voor goed materiaal.

Afkeuringsmaatstaven

In het algemeen kan worden gesteld, dat hijsgereedschap moet worden afgekeurd, als de navolgende gebreken worden geconstateerd:

- vervorming;
- scheurtjes;
- ernstige beschadigingen;
- ernstige slijtage;
- breuk;
- merktekens onvoldoende leesbaar;
- onvoldoende of niet functioneren van de bewegende delen;
- zeer slechte staat van onderhoud.

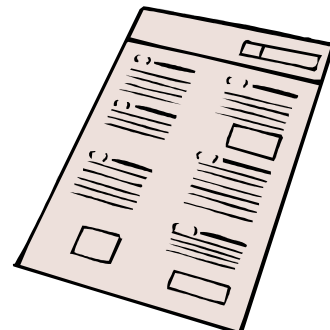

Meestal is de gebruiker (dus u) de eerste, die de gebreken aan het hijsgereedschap constateert. U dient dit onmiddellijk te melden aan de gereedschapbeheerder. Deze beoordeelt of het hijsgereedschap verder mag worden gebruikt, moet worden afgekeurd of ter keuring moet worden aangeboden aan een door de Arbeidsinspectie goedgekeurd bedrijf. Bij twijfel is het raadzaam de deskundige van een dergelijk bedrijf te raadplegen.

Certificaten

De wet vereist, dat hijsgereedschappen zijn voorzien van een certificaat. Op dit certificaat moeten in ieder geval zijn vermeld:

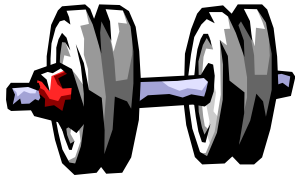
- de benaming;
- de kenmerken;
- de afmetingen;
- de werklust;
- de materialen;
- de leverancier;
- waar, wanneer, hoe en door wie de beproevingen en/of warmtebehandelingen of de onderzoeken hebben plaatsgevonden;
- de eigenaar.

Op speciaal hijsgereedschap moet zijn aangegeven:

- de werklust;
- het registratieteken en -nummer (zoals deze zijn vermeld op het certificaat);

- de datum jaar en maand van de laatste beproeving.

Indien de EM (eigenmassa) van een stuk hijsgereedschap 100 kg of meer bedraagt, moet dit duidelijk leesbaar vermeld zijn.